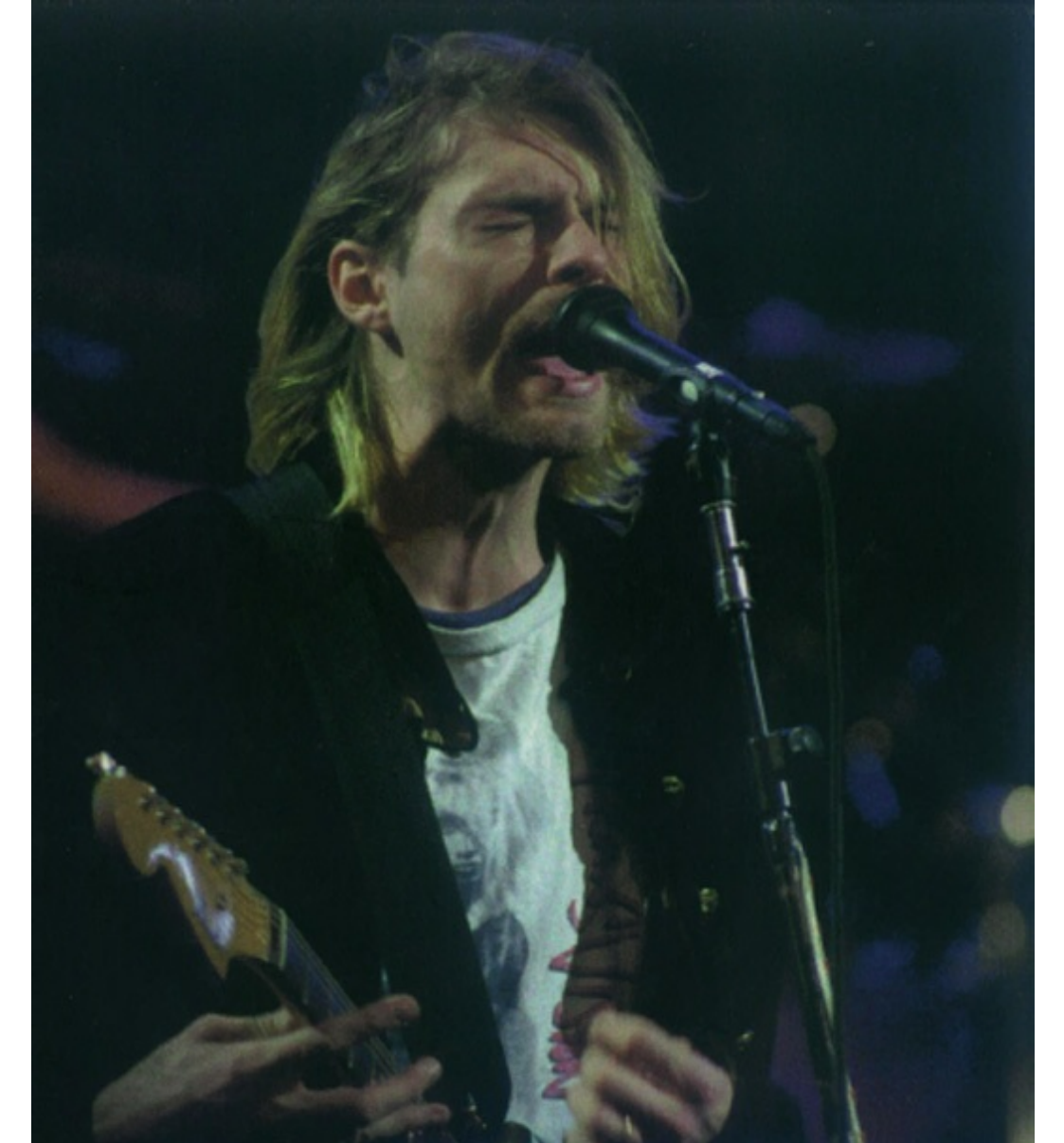

EVOKACE

Charles R. Cross

TĚŽŠÍ NEŽ NEBE

Životopis Kurta Cobaina

V O L V O X G L O B A T O R

EVOKACE

Charles R. Cross

TĚŽŠÍ NEŽ NEBE

ŽIVOTOPIS KURTA COBAINA

TĚŽŠÍ NEŽ NEBE - Charles R. Cross - Životopis Kurta Cobaina

Heavier Than Heaven

Přeložila Alice Chromá

Copyright © Charles R. Ross, 2001

Translation © Alice Chromá, 2003

ISBN 978-80-7207-968-1

Z anglického originálu *Heavier Than Heaven, A Biography of Kurt Cobain*

vydaného nakladatelstvím Hyperion, New York 2001,

přeložila Alice Chromá

Odpovědný redaktor Jiří Zahradnický

Obálka Viktor Váňa

Vydalo nakladatelství & vydavatelství

VOLVOX GLOBATOR

Štítného 17, 130 00 Praha 3

www.volvox.cz

jako 13. svazek edice Evokace

celkově jako 615. publikaci

Elektronickou knihu připravil PureHTML.cz

Vydání první

Praha 2003

Adresa knihkupectví VOLVOX GLOBATOR:

Štítného 16, 130 00 Praha 3

BEAT

RADIO

Classic Rock

Rodině, Christině a Ashlandovi

Necelou míli od mého bydliště se nachází jeden dům. Když se na něj dívám, běhá mi mráz po zádech skoro jako když se dívám na filmy Alfreda Hitchcocka. Šedá přízemní budova je obehnána vysokým drátěným plotem a takové bezpečnostní opatření působí ve čtvrti, kde bydlí střední vrstva a jsou tu obchůdky s občerstvením, docela neobvykle. Za plotem sídlí tři firmy. Je tu kadeřnický salón, pojišťovací kancelář State Farm Insurance a „Stan Baker, sportovní střelba.“ Právě v tom třetím obchodě si Kurt Cobain 30. března 1994 s kamarádem zakoupil kulovnici Remington. Majitel obchodu se tisku později svěřil, že nechápal, proč si někdo takovou zbraň kupuje mimo „loveckou sezónu“.

Když projíždím kolem obchodu Stana Bakera, vždycky mám pocit, jako bych se stal svědkem nějaké obzvlášť hrůzné autonehody. Svým způsobem to tak je. Události, které následovaly poté, co si Kurt tu zbraň koupil, mě hluboce zneklidňují. Ponoukají mě, abych pátral po věcech, které svou podstatou brání tomu, aby k nim kdokoli pronikl, tím jsem si jist. Ty otázky pátrají po duševních pohnutkách, ptají se na roli šílenství uměleckého ducha, na to, jak mohou drogy zpusťřit lidskou duši, a touží pochopit propast mezi vnitřním a vnějším životem člověka. Pro rodinu zasaženou drogovou závislostí, depresí nebo sebevraždou jsou tyhle otázky až příliš skutečné. Sám pocházím z rodiny zahalené takovou temnotou a vím, že jim ta touha se ptát na otázky, k nimž neexistuje odpověď, tak trochu nedá spát.

Kniha vznikla právě z popudu takových záhad, ale přemýšlet jsem o ní začal vlastně už před léty. Vyrůstal jsem v jednom městečku ve státě Washington a měsíční zásilky z Columbia Record a Tape Clubu mi jako východisko z nouze nabízely rock'n'rollovou spásu. Tyhle nahrávky objednávané poštou mě částečně přivedly na nápad, že se odstěhuju z venkova do Seattlu. Stal se ze mě spisovatel a

vydavatel časopisu. Přes tentýž klub nahrávek si z jiného koutu státu Washington o pár let později proklestil cestu i Kurt Cobain a zájem o rock'n'roll ho přivedl k hudební kariéře. Naše cesty se potkaly v roce 1989, když náš časopis jako první napsal o Nirvaně titulní článek.

Nirvanu nebylo těžké milovat. I když získávali stále větší ohlas a slávu, vždycky působili jako smolaři, a totéž se dalo říct o Kurtovi. Umění se začal věnovat v prostorném montovaném domku, když obkresloval ilustrace Normana Rockwella. Tehdy se v něm začal rozvíjet dar vyprávět příběhy a zvláštním půvabem tak obohatil pozdější hudbu. Jako rocková hvězda budil dojem ztracené existence, ale mně se na něm líbilo, že dokázal skloubit pubertální humor se stařeckým mrzoutstvím. V Seattlu ho na ulici nebylo možné přehlédnout. Nosil směšnou čepici s klapkami na uši a branži, kde bylo skutečných osobností pomálu, opravdu vynikal.

Při psaní této knihy Kurtův humor občas znamenal jediný světlý bod v jinak sisyfovské práci. Za životopisem Těžší než nebe se skrývají čtyři roky bádání, na čtyři stovky rozhovorů, nesčetné sekretáře písemností, stovky hudebních nahrávek, mnoho bezesných nocí a nekonečné míle naježděné mezi Aberdeenem a Seattlem. To bádání přede mě postavilo nejen fakta, ale zavedlo mě i do citových vazeb, kam jsem původně zajít nechtěl. Zažil jsem dokonale povznášející chvíle, třeba když jsem se poprvé zaposlouchal do nevydané nahrávky „You Know You're Right“, a troufám si tvrdit, že patří mezi Kurtovy nejlepší počiny. Jenže každý radostný objev byl vyvážen momenty téměř nesnesitelně bolestnými, jako když se mi dostal do ruky Kurtův dopis na rozloučenou a viděl jsem, že je uložen v krabičce ve tvaru srdce, hned vedle památečního pramenu Kurtových světlých vlasů.

Knihou Těžší než nebe bych chtěl Kurtovi Cobainovi vzdát hold a vyličit jeho životní příběh, napsat o tom pramenu vlasů a dopisu, bez toho, abych soudil. Kniha by nemohla vzniknout bez velkorysé

pomoci Kurtových nejbližších přátel, rodiny a kamarádů z kapely. Téměř všichni oslovení mi rozhovor nakonec poskytli a o vzpomínky se se mnou podělili. Výjimku tvoří pár lidí, kteří mají v plánu napsat příběh vlastní, a já jim v tom úkolu přeju hodně zdaru. Kurtův život představoval spletitou záhadu, o to složitější, že spoustu věcí neprozrazoval. Množství protikladů ho nakonec dovedlo k drogové závislosti a představovalo pro ni i živnou půdu. Kolikrát jsem měl pocit, že sbírám informace o špiónovi, který to hraje na obě strany a volí mistrnou taktiku, takže se o něm nikdo nedozví všechny podrobnosti.

Jedna moje kamarádka, shodou okolností se léčí z drogové závislosti, mi jednou líčila, jak v rodinách podobných té její funguje jisté pravidlo, kterému říkala „nebavíme se“. „Když člověk vyrůstá v takové rodině,“ vypráví ta známá, „pořád mu opakují: „Nevyptávej se, nemluv a nikomu nic neříkej.“ Všechno se muselo držet v tajnosti a já se za to přetvařování a lži hrozně styděla.“ Tuto knihu věnuji všem, kteří mají odvahu říkat pravdu, neváhají položit bolestnou otázku a oprostít se od stínu minulosti.

Charles R. Cross
Seattle, Washington
Duben 2001

Prolog

Těžší než nebe

New York, stát New York
12. ledna 1992

Těžší než nebe
– Slogan, který se objevil na plakátech
turné Nirvany a kapely Tad v roce 1989.
Vymysleli ho britští koncertní pořadatelé
a vystihli tím „těžký“ zvuk Nirvany
i hmotnost stopadesátikilového
zpěváka Tada Doyla.

Nebe poprvé spatřil přesně šest hodin a padesát sedm minut od okamžiku, kdy se do něj zamilovala celá jedna generace. Tehdy patrně poprvé zemřel a jen tak pro sebe pak umíral ještě mnohokrát. Získal si obdiv generace, která k němu cítila vášnivou, mocnou a pevnou oddanost a milovala ho láskou, která, jak člověk od začátku tuší, může zlomit srdce a skončí jako řecká tragédie.

Bylo průzračné, chladné nedělní ráno 12. ledna 1992. V New York City se teplota nakonec vyšplhala na necelých sedm stupňů, ale v malém apartmánu hotelu Omni v sedm ráno téměř mrzlo. Jedno okno zůstalo přes noc otevřené, aby se vyvětral zápach z cigaret, a manhattanský úsvit vytáhl z pokoje veškeré teplo. V místnosti to vypadalo, jako by tu řádila vichřice. Po podlaze se ledabyly povalovaly hromady šatů, košil a bot, jako by se v nich přehraboval slepec na dobročinné burze oblečení. U dvojitých dveří apartmánu trůnilo šest servírovacích podnosů s několika denními zbytky jídla z donáškové služby. Na podnosech se vršily nakousané rohlíky, okoralé plátky sýra a nad hlávkovým salátem poletovalo hejno octomilek. V takovém stavu pokoje ve většině čtyřhvězdičkových hotelů nebývají. V tomto případě byl personál varován, aby do pokoje nevstupoval. Kdosi cedulku s nápisem „Nerušit“ přepsal na „V ŽÁDNÉM PŘÍPADĚ nerušit! Souložíme.“

Dnes ráno se tu nikdo nemiloval. V obrovské posteli spala šestadvacetiletá Courtney Love. Na sobě měla starodávné viktoriánské kombiné a dlouhé prameny světlých vlasů jí splývaly na pokrývku jako princezně z pohádky. Polštář vedle ní byl pomačkaný, jako by tam ještě před chvílí někdo spal. A stejně jako v úvodní scéně nějakého hrůzostrašného filmu v místnosti nechybělo mrtvé tělo.

„Probudila jsem se v sedm a on vedle mě neležel,“ vzpomíná Courtney Love. „Hrozně jsem se vylekala.“

V posteli chyběl čtyřadvacetiletý Kurt Cobain. Před necelými sedmi hodinami účinkoval s kapelou Nirvana v hudebním pořadu

„Saturday Night Live“. To vystoupení znamenalo důležitý předěl v historii rock'n'rollu – vůbec poprvé se v živém vysílání americké televize objevila grungeová kapela. Tentýž víkend setřásko album Nirvany Nevermind, vydané u prestižní nahrávací společnosti, z první hitparádové pozice v časopise Billboard Michaela Jacksona a stalo se nejprodávanější nahrávkou Ameriky. Ten úspěch se nedostavil za noc, kapela už existovala čtyři roky, ale způsob, jakým Nirvana zaskočila hudební průmysl, byl neopakovatelný. Rok předtím prakticky neznámá kapela zaútočila na hitparády skladbou „Smells Like Teen Spirit“, nejuznávanějším hitem roku 1991, jehož úvodní kytarové sólo předznamenalo rockovou éru devadesátých let.

A těžko bychom našli slavnější rockovou hvězdu, než byl Kurt Cobain. Spíš než vážená osobnost byl Cobain antihvězda, do televize NBC odmítal jezdit limuzínou a razil secondhandový styl projevu i oblékání. V „Saturday Night Live“ vystoupil v oblečení, které nosil už třetí den – tenisky Converse, džíny s děravými koleny, tričko propagující nějakou bezvýznamnou kapelu a rozpínací svetr Mister Rogers. Týden nemyté vlasy měl obarvené jahodovým odstínem přípravku Kool-Aid, takže ty světlé prameny vypadaly jako slepené zaschlou krví. V historii živého televizního vysílání to bylo vůbec poprvé, kdy účinkující do takové míry ignoroval svůj vzhled a hygienu. Alespoň tak působil.

Kurt byl komplikovaný, rozporuplný samotář a ty občasné, zdánlivě náhodné výstřelky si zrovna tak mohl pečlivě promýšlet. V mnoha rozhovorech prohlašoval, že nesnáší pozornost, kterou mu věnuje MTV, a pak opakovaně volal manažerům a stěžoval si, že televize jeho klipy nevysílá dost často. Až fanaticky se nutil promýšlet každý krok v hudbě i v kariéře a nápady si zaznamenával do deníků celé roky předtím, než je provedl. Jenže ve chvíli, kdy se mu dostalo kýženého uznání, se choval, jako by mu bylo zatěžko vstát z postele. Měl neskutečnou vůli, ale zároveň se nechal vláčet pocitem, že nenávidí sám sebe. Lidé, kteří ho znali nejlépe, věděli,

že mu nikdy nemůžou porozumět. Události oné neděle to ostatně potvrzují.

Kurt dohrál v „Saturday Night Live“ a z večírku pro účinkující se omluvil, protože to prý „není jeho styl“. Pak poskytl jednomu rozhlasovému redaktorovi dvouhodinový rozhovor, který trval do čtyř do rána. Tím pro něj pracovní den skončil – každopádně se mu obzvlášť vydařil. Vystoupil jako hvězda v „Saturday Night Live“, jeho album se vyhouplo na první příčku hitparády a „Podivín Al“ Yankovic si od něj vyžádal souhlas k natáčení parodie „Teen Spirit“. Sečteno a podtrženo z toho nepochybně vycházel vrchol Kurtovy krátké kariéry a uznání, o jakém většina umělců jen sní. Tak si to Kurt v dospívání kdysi představoval.

Kurt vyrůstal v městečku na jihozápadě státu Washington a za tu dobu „Saturday Night Live“ ani jednou nevynechal. Před kamarády z nižší střední školy se chvástal, že z něj jednou bude hvězda. Za deset let se stal nejoslavovanější postavou hudební scény. Už druhé vydané album mu vyneslo pozici nejuznávanějšího skladatele celé generace. Pouhé dva roky předtím nebyl přijat na místo uklízeče psích výkalů.

Tehdy před úsvitem Kurt nepoci oval zadostiučinění ani potřebu nějak oslavovat. Tolik pozornosti v něm nejvíc ze všeho vzbuzovalo obvyklou nevolnost. Cítil se fyzicky nemocen a trpěl, jak sám popisuje, „nesnesitelnou pálivou a odpornou bolestí“ žaludku, kterou navíc zhoršoval stres. Sláva a úspěch Kurtovi spíš ubližovaly. Kurt a jeho snoubenka Courtney Love byli nejdiskutovanější rock’n’rollovou dvojicí, i když se o nich často hovořilo v souvislosti s užíváním drog. Kurt neustále doufal, že až bude doceněn jeho talent, zbaví se citových problémů, které ho provázely v dětství. Když toho úspěchu dosáhl, zjistil, jak bláhově se mýlil. Daleko víc se pak styděl, že s popularitou narůstala i jeho záliba v drogách.

V časných ranních hodinách si Kurt v hotelovém pokoji připravil drobný igelitový balíček čínského bílého heroinu, nasál ho do

stříkačky a vpíchl si ho do paže. To samo o sobě nebylo u Kurta nic mimořádného, heroin bral pravidelně už sedm měsíců. Dva měsíce předtím, hned když spolu začali chodit, ho s ním začala brát i Courtney. Jenže té noci Courtney spala a Kurt si trochu hazardně, nebo záměrně, vzal víc heroinu, než bylo bezpečné. Z předávkování mu kůže promodrala až do zeleného odstínu, přestal dýchat a svaly se mu napjaly jako koaxiální kabel. Sklouzl z postele a zůstal ležet na zemi s obličejem zabořeným do hromady šatů. Vypadal jako mrtvola, kterou tam nedbale odhodil nějaký masový vrah.

„Nevypadal předávkovanej,“ vzpomíná Courtney Love. „Vypadal jako MRTVOLA. Kdybych se v těch sedm nevzbudila ... Nevím, asi jsem to vycítila. Bylo to tak hnusný. Bylo to nechutný a děsivý.“ Courtney začala Kurta horečně křísit, což už tehdy považovala za samozřejmost. Vychrstla na snoubence studenou vodu a udeřila ho do hrudníku, aby plíce začaly nabírat vzduch. Poprvé nezaznamenala žádnou reakci, a tak celý postup zopakovala, jako když odhodlaný zdravotník zachraňuje obě srdečního selhání. Po několikaminutovém snažení konečně uslyšela vzdech, podle kterého usoudila, že Kurt znovu dýchá. Oživovala ho dál, cákala mu na obličej vodu a rozhýbávala končetiny. Za pár minut se Kurt posadil, promluvil a i když byl ještě dost zfetovaný, sebejistě se šklebil, skoro jako by byl na ten výkon hrdý. Tehdy se poprvé předávkoval až na pokraj smrti, tentýž den, kdy se z něj stala hvězda.

Během jediného dne se Kurt narodil v očích veřejnosti, zemřel v soukromí své temnoty a byl vzkříšen silou lásky. Výkon to byl pozoruhodný, nepravděpodobný a téměř nemožný, ale totéž se dalo říci o podstatné části jeho výjimečného života. Počínaje Kurtovým původem.

Nejdřív pronikavě ječí

Aberdeen, Washington

Únor 1967 – prosinec 1973

*Dává o sobě vědět nejdřív tak,
že pronikavě ječí,
a když tahle technika selže,
rozpláče se.*

– Z tetiných zápisků o osmnáctiměsíčním
Kurtovi Cobainovi.

Kurt Donald Cobain se narodil dvacátého února 1967 v nemocnici na kopci nad městem Aberdeen ve státě Washington. Rodiče bydleli v sousedním Hoquiamu, je však příznačné, že se Kurtovým rodištěm stal právě Aberdeen – tři čtvrtiny života se od nemocnice nevzdálil víc než na deset mil a k okolnímu kraji zůstal navždy hluboce připoután.

Toho deštivého pondělního dne by se vám z oken obecní nemocnice v Grays Harbour otevřel nádherný pohled na drsnou krásu krajiny utvářené věncem lesů, hor, řek a hučícím oceánem. Na úbočí zalesněných kopců se slévají tři řeky napájející Tichý oceán. V samém středu leží Aberdeen, největší město v okrese Grays Harbor, s 19 000 obyvateli. Přesně na východ odtud se nachází menší Hoquiam, kde bydleli v přízemním domku Kurtovi rodiče, Don a Wendy. A směrem na jih přes řeku Chehalis je město Cosmopolis, odkud pocházela rodina Kurtovy matky, Fradenburgovi. Ve dnech, kdy nepršelo – což nebylo v kraji, kde naprší 2000 mm srážek ročně, příliš obvyklé – bylo možné spatřit devět mil vzdálené Montesano, v němž vyrůstal Kurtův dědeček Leland Cobain. Byl to svět nepřiliš rozrůzněný a dost malý na to, aby ho časem proslavil právě Kurt.

Výhledu z dvoupatrové nemocnice vévodil šestý nejrušnější průmyslový přístav na západním pobřeží. Po řece Chehalis se plavilo tolik kusů dříví, že by se snad po nich dalo přejít přes ústí široké dvě míle. Na východ odtud se rozkládalo obchodní centrum Aberdeenu a tamní obchodníci si stěžovali, že jim neustálý rachot nákladních aut vozících dřevo odrazuje zákazníky. Město žilo prací, která téměř výlučně závisela na přeměně douglaských jedlí z okolních kopců v obchodní artikl. V Aberdeenu sídlilo 37 nejrušnějších dřevařských závodů, celulózek a pil – tovární komíny snadno přerostly nejvyšší budovu ve městě, která měla pouhých šest poschodí. Přímo dole pod kopcem směrem od nemocnice se tyčil obří komín Rayonierova závodu. Jako nejvyšší věž ze všech čněl

k nebesům do výšky téměř 46 metrů a soukal ze sebe nepřetržitě modravý kouř výparů z celulózy.

Přestože Aberdeenem pulsoval život, v době, kdy se narodil Kurt, se ekonomický růst zpomaloval. Okres patřil ve státě Washington mezi nemnohé oblasti s ubývajícím počtem obyvatel a lidé bez práce odcházeli hledat štěstí jinam. Dřevařský průmysl začínal strádat důsledkem zahraniční konkurence a nadměrné produkce dřeva, která se začínala nápadně projevovat na rázu krajiny. Za městem se táhly pásy vymýcených lesů, které připomínaly snahy prvních osadníků „všechno pokácet“, jak se píše v jedné místní kronice. Nezaměstnanost si na lidech vybírala krutou sociální daň v podobě vzrůstajícího alkoholismu, domácího násilí a sebevražd. V roce 1967 tu bylo 27 hospod a ve středu města zůstalo mnoho domů opuštěných, z některých se později staly hampejzy, které však byly na konci padesátých let zakázány. Hampejzy nechvalně proslavily město do té míry, že ho časopis Look v roce 1952 označil za „jedno z nejožehavějších míst v Americe v boji s hříšností“.

Špína velkoměsta šla však v Aberdeenu ruku v ruce s úzce spjatou sociální komunitou, kde soused pomáhal sousedovi, rodiče spolupracovali se školou a rozrůzněné obyvatelstvo přistěhovalců spojovala pevná rodinná pouta. Kostelů zde bylo víc než hospod a děti se mohly, tak jako ve většině amerických maloměst šedesátých let, volně prohánět na kolech po okolí. Jak Kurt rostl, celé město pro něj bylo jeden velký dvorek.

Jako většina prvorozených byl Kurt do života přivítán s nadšením, jak ze strany rodičů, tak i v širším rodinném kruhu. Měl šest strýců a tet z matčiny strany, dva strýce z otcovy a pro oba rodinné klany to byl vůbec první vnuk. Rodiny byly početné a když se Kurtova matka rozhodla nechat vytisknout oznámení o narození dítěte, rozeslala jich padesát jen mezi nejbližší příbuzné. 23. února oznamovala Kurtův příchod zbytku světa řádka v Aberdeen Daily World ve sloupci „narodili se“: Panu a paní Cobainovým, Aberdeen Avenue

2830 1/2, Hoquiam, 20. února v Obecní nemocnici, syn.“

Kurt vážil po narození tři kila sedmdesát a měl tmavé vlasy a ple . Během pěti měsíců mu novorozenecké vlasy zesvětlaly a kůže zbledla. Rodina jeho otce měla francouzské a irské předky, kteří se v roce 1875 do Ameriky přistěhovali ze Skey Townlandu v kraji Tyrone v Irsku. Z jejich strany zdědil Kurt hranatou bradu. Fradenburgovi, rodina z matčiny strany, byli původem Němci, Irové a Angličani a Kurt po nich podědil růžové tváře a světlé vlasy. Nejvýraznějším rysem jeho obličeje byly ovšem nápadně blankytné oči – i sestry v nemocnici si vyprávěly, jaké je má nádherné.

V šedesátých letech zuřila válka ve Vietnamu, ale až na občasné zprávy o ní se v Aberdeenu žilo stejně jako v Americe padesátých let. Toho dne, kdy se Kurt narodil, se v Aberdeen Daily World vedle skvělé zprávy o vítězství Američanů u města Quang Ngai objevily články o výnosu v těžbě dřeva a reklamy z JCPenney s nabídkou slev u příležitosti dne oslav Washingtonových narozenin: flanelové košile byly za 2 dolary 48 centů. Kniha Kdo se bojí Virginie Woolfové? toho odpoledne obdržela třináct nominací na ceny Akademie v Los Angeles, v aberdeenském kině ovšem dávali Dívky z pláže.

Kurtův jednadvacetiletý otec Don pracoval u benzínky Chevron v Hoquiamu jako mechanik. Byl pohledný a urostlý, ale s vlasy na ježka a brýlemi ve stylu Buddyho Hollyho vypadal trochu přihloupě. Kurtova devatenáctiletá matka Wendy byla naopak klasická kráska a vzhledem i oblečením se trochu podobala Marcii Bradyové. Rodiče se poznali na střední škole, kde se Wendy říkalo „Vánek“. V červnu, jen pár týdnů po maturitě, Wendy otěhotněla. Don si od otce vypůjčil sedan a vymyslel si nějakou výmluvu, aby mohli s Wendy odjet do Idaha a vzít se bez souhlasu rodičů.

V době, kdy se Kurt narodil, bydlel mladý pár v domku na dvoře jednoho domu v Hoquiamu. Don pracoval u benzínky na delší směny a Wendy se starala o dítě. Kurt měl bílý proutěný kočárek nahoře ozdobený zářivě žlutou stuhou. Peněz měli málo, ale několik

týdnů po Kurtově narození se jim podařilo sehnat dost na to, aby se odstěhovali z těsného domečku do většího domu na Aberdeen Avenue 2830. „Nájem,“ vzpomíná Don, „byl vyšší jen o pět dolarů měsíčně, jenže v té době bylo pět dolarů spousta peněz.“

Když se v domácnosti objevily náznaky sporu, bylo to kvůli penězům. Na začátku roku 1968 byl Don sice u Chevronu jmenován „vedoucím“, ale vydělával jen 6 000 dolarů ročně. Většina jejich sousedů a přátel pracovala v dřevařském průmyslu. Práce tam byla fyzicky náročná – jakási studie o této profesi tvrdila, že „zabíjí víc než válka“ – ale zato se při ní dalo vydělat víc peněz. Cobainovi se snažili s rodinným rozpočtem vyjít, ale když šlo o Kurta, dbali na to, aby byl hezky oblečený. Jednou se vydali i k fotografovi. V sérii snímků z tohoto období vypadá Kurt v bílé frakové košili, černé kravatě a šedém oblečku jako malý Lord Fauntleroy – má ještě dětské faldíky a buclaté, naducané tvářičky. Na další fotografii má na sobě modrou vestu, sáčko do barvy a k tomu klobouk, který by se hodil spíš pro detektiva Phillipa Marlowa než pro rok a půl starého chlapce.

V květnu 1968 bylo Kurtovi patnáct měsíců a Wendyina sestra Mari, které tenkrát bylo čtrnáct, psala na domácí hodinu ekonomiky o synovci úkol: „Maminka s ním tráví většinu času,“ poznamenala si Mari. „Lásku mu dává najevo tím, že ho chová, pochválí ho, když si to zaslouží a hodně si s ním hraje. K tatínkovi se malý chová tak, že když ho vidí, směje se na něj a má rád, když ho tatínek chová. Dává o sobě vědět nejdřív tak, že pronikavě ječí, a když tahle technika selže, rozpláče se.“ Mari si zapsala, že Kurt si nejraději hraje na schovávanou, první zoubky mu vyrostly v osmi měsících a jeho prvních dvanáct slov bylo, „koko, máma, táta, bác, toust, pá pá, ahoj, mimi, já, rád, hot dog a kotě.“

Mari vyjmenovala Kurtovy oblíbené hračky: harmonika, buben, basketbalový míč, autíčka, nákladáky, kostky, televizka a telefon. O Kurtovu denním režimu si poznamenala, že „když má jít spát,

rozpláče se, jakmile ho uloží do postýlky. Tolik ho zajímá, co se v rodině děje, že chce být pořád s nimi.“ A na závěr teta připsala: „Je to šťastné, veselé dítě a jeho osobnost se vyvíjí, jak má, protože se mu dostává pozornosti a lásky.“

Wendy byla pozorná matka, četla si knihy o učení, nakupovala Kurtovi obrázkové karty a s pomocí bratrů a sester dbala na to, aby se dítěti dostávalo patřičné péče. Celá rozvětvená rodina se zapojila do oslavování dítěte a Kurtovi taková přízeň svědčila. „Nedá se to ani slovy popsat, jakou radost a jaké oživení vnesl Kurt do naší rodiny,“ vzpomíná Mari. „Jako maličký byl tak neposedný. To charisma v sobě měl už jako dítě. Byl veselý a chytrý.“ Kurt byl natolik učenlivý, že když si teta neuměla poradit s tím, jak spustit ohrádku u dětské postýlky, v roce a půl to jednoduše udělal sám. Wendy se Kurtovy kousky tak zalíbily, že si vypůjčila kameru Supe - 8 a natáčela ho – to bylo vydání, které si rodina mohla dovolit jen stěží. Na jednom filmu šťastný, rozesmátý klouček krájí svůj druhý narozeninový dort a tváří se, jako by byl středem rodičovského vesmíru.

O svých druhých Vánocích začal Kurt projevovat zájem o hudbu. Fradenburgovi byli muzikální rodina – Wendyin starší bratr Chuck hrál v kapele Beachcombers, Mari hrála na kytaru a prastrýc Delbert se proslavil jako irský tenorista. Dokonce se objevil ve filmu Král jazzu. Cobainovi jezdili na návštěvy do Cosmopolis a Kurta pokaždé fascinovaly rodinné jam sessions. Strýcové a tety ho nahráli, jak zpívá „Hey Jude“ od Beatles, „Motorcycle Song“ Arla Guthrieho a melodii z televizní show „The Monkees“. Kurt si rád už jako dítě vymýšlel vlastní slova. Ve čtyřech letech se jednou po návratu z procházky s Mari posadil ke klavíru a vy ukal na něj neumělou písničku o jejich dobrodružství. „Byli jsme v parku, dostali jsme bonbóny,“ zněl text. „Prostě jsem zírala,“ vybavuje si Mari, „měla jsem zapnout kazeťák – byla to zřejmě jeho první skladba.“

Když mu bylo něco málo přes dva roky, vymyslel si imaginárního

přítele, kterému říkal Bodda. Rodiče se nakonec rozhodli Kurtův vztah ke smyšlenému kamarádovi vyřešit, a tak když jeden strýc musel do Vietnamu, namluvili Kurtovi, že Bodda musel narukovat s ním. Kurt jim to ale zase tak docela nespokl. Když mu byly tři, hrál si s tetiným cívkovým magnetofonem, který byl nastaven na „echo“. Kurt chvíli poslouchal a pak se zeptal, „Ten hlas mluví se mnou? Boddo? Boddo?“

V září 1969 bylo Kurtovi dva a půl roku a Don s Wendy si v Aberdeenu koupili první dům na East First Street 1210. Byl to patrový domek o výměře 92 čtverečných metrů se zahrádkou a garáží. Zaplatili za něj 7 950 dolarů. Dům byl postaven ve dvacátých letech ve čtvrti, které se občas nelichotivě říkalo v „hrdlořezech“. Severně od domu Cobainových tekla řeka Wishkah, která se často vylévala z břehů, a směrem na jihovýchod se rozkládal zalesněný sráz, kterému usedlíci dali jméno kopec „Mysli na mne“ – což byla na přelomu století narážka na stejnojmennou reklamu na doutníky.

Byl to středostavovský dům ve čtvrti, kde bydlela střední třída. Kurt ji později označoval za „bílou lůzu, která se jen tváří jako střední třída.“ V přízemí domu byl obývací pokoj, jídelna, kuchyně a ložnice rodičů. V patře domu se nacházely další tři pokoje: malá místnost na hraní a dva pokojíky, jeden patřil Kurtovi. Ten druhý měl časem obývat Kurtův sourozenec – tentýž měsíc Wendy zjistila, že je znovu těhotná.

Kurtovi byly tři, když se mu narodila sestra Kimberley. Už jako nemluvně se nápadně podobala bratrovi, měla tytéž neuvěřitelně modré oči a světlé vlasy. Když ji přinesli domů z porodnice, Kurt trval na tom, že ji ponese dovnitř. „Měl ji hrozně rád,“ vzpomíná otec. „Ze začátku se úplně zbožňovali.“ Tříletý věkový rozdíl byl ideální, protože Kurt mohl neustále vyprávět, jak se o sestřičku starají. V Kurtovi se začala rozvíjet povahový rys, který ho provázela celý život – citlivě vnímal potřeby a strasti druhých, někdy